

JURNAL

PENTRU PESHINDIREA HIBRIDELOR ÎN NATURĂ ȘI ESACTE, ÎN TOATE CLASELE.

BCU Cluj / Central University Library Cluj
Pedagogic
 de

PROFESOR DOCTOR IULIU BARASH.

№ 13.

(Anul al doilea)

București

Aprilie 1, 1857.

Копиране. Парthenогени в Nature. Нептца ми истопя е. Ициена понзарт.

Parthenogenesi în Natură.

O descriere nouă foarte importantă.

Eată cum știința modernă a făcută un pas mare mai admirabil decât descrierile în rapoartele noastre din zilele noastre animale mici. Această descriere, dară n'ar fi bazată pe experimente și pe fapte netăgăduite, ar fi fost neprețioasă.

Sokoleskă cu toate fapte puzhere lektorilor nostri, comunicându-le aceasta.

În anul 1842, naturalistul *Steenstarp* în Danemarca, a făcut descrierea unor animale mici care sînt excepționale de aceea generază downitoare în tot felul de animale, adică le-nea împerechereii sexelor și cu toate că pot avea altă formă de viață aceea a prindelilor lor; căci sînt unele animale la care, dintre o pereche, doar ce s'ar împerechea, femela pune

oș din care esă și altă felă făcând și neformindă nici un sex. Această generație a fost se împerechere ca plantele, adică fiecare și felă de mărșă pe corpul animalului, care esă tot mereu afară și pe vremea devine și animalul completă despărțindu-se de mama sa, întocmai cum o poartă coartă se desparte de arborele care a produs-o. Generația a treia se produce din cea d'ea doară tot în moduri acelea. Dar la generația a patra, născă animale, care nu seamănă nici cu acelea din generația a treia, nici cu cele din a doua, ci seamănă mai mult cu acele din generația întâi. Aceste animale din generația a patra, iar se împerechere, pun oș din care esă din nou

animale, alți-feliș fâcete mi nepoditoare prin oaz întokmai ka penerațiunea a dzoa mi a treia.

În astâ-felș de kondițiuni fiziologice se află insectele mici numite *Blatta* (saș pândăki de frânză, kare trêșekș pe frânzela arborelor și fakș mâlte strikchiuni). Aici într'o penerațiune kompșș de maskăli (barbați) și de femele kare dâpș împreznare pânș oaz, esș trei penerațiuni zna dâpș alta kompșșe de individe, kare nș sîntș niči maskăle niči femele, kare nș seamănș niči de kșmș kș penerațiunea d'întiș și kare nș naskș pși prin oaz či prin mșgrî! Penerațiunea a natra, a opta, a dozș-supre-zעהa ш. ч. л. seamănș kș чеa d'întia.

Acestș fenomenș, natralistiî lș nșmeskș skimbarea penerațiunei mi este negreșitș znș fenomenș destăș de interesantș.

Dar mai interesantș este fenomenșăș nșmitș *Parthenogenesis* (fătarea pșilorș în stare de fecioare), deskoperitș de kștre chelebrăș fiziologș *Siebold*, kearș la albine. Eatș pressmatăș deskoperirei sale.

Toatș lșmea știe, kș într'znș stăș de albine, se află o albini femelș kare e reșina, mâlte albine maskăle și mâlte lșkrțoare de niči znș seksș. Kindș reșina s'a amețatș kș șșita sa într'znș stăș, atșnči într'o-zî frșmoaș ese afarș și șșș în aerș șșș bolta azșrie a chelebrăș, se împreznș kș albinele maskăle, pe șrtș se întoarče în stăș și închepe șș nșie oaz; reșina însș se împreznș kș znș maskăș *nșmai odatș în toatș viața ei*, kș toate ačestea pșmine poditoare pentrș natrș, činči ani, pe șrtș îmbețrînește și moare. Reșina *dșnș voiuța ei*, este în stare șș nșie oaz din kare vorș eși albine maskăle saș lșkrțoare saș kearș o reșinș; adekș albinele lșkrțoare, kare konstrșe chelelele (fagșrii) stășlăși, fakș trei felșri de chelele, șnele pentrș maskăle, kare sîntș chele mai niči, alta pentrș albinele lșkrțoare, kare sîntș mai marî, earș alta pentrș tinere reșine kare sîntș chele mai marî și mai komode. Apoi dâpș mșrșmea chelelorș fâcete de reșinș, nșne akolo diferite oaz, din kare va eși ori reșine ori lșkrțoare ori maskăle. Dar mi albinele lșkrțoare, kare fakș șș kreaskș oazle stășlăși, sîntș în stare a skimbă pșilș șnei albine lșkrțoare, într'o reșinș prin modăș nștripei lorș,

adekș albinele lșkrțoare, dočile pșilorș stăpălăși dîndș pșilorș de mînkare, le o machinș mai nainte în gșra lorș și pe șrtș o pșnș în gșra pșilorș, ka șș le mestice mai bine; apoi cheilorș че se află în chelele niči, le machinș nșmai în zioa d'întiș dâpș năștere, pe kindș pșilorș din chelelele marî saș rigale, le machinș alimentele în toate zilele, pînș kindș se fakș marî. Astș-feliș de nștripe poate skimbă o albini lșkrțoare într'alta rigalș. De ačeea, kindș stășlăș a perđtș reșina, albinele lșkrțoare kastș a'i prokșra o alta prin modăș arștatș.

Toate ačeste čirkomstanțe eraș kșnoskote de mâlș; dar eâtș o altș deskoperire mai nșot. În korpăș albinei reșine, se află znș organș nșmitș ovarîș (saș magazia oșlorș), în kare toate oazle че vorș eși în viitorș, se află grșmădite, (tokmai ka mi în ovarîșlăș че se află în korpăș gșnelorș), akolo se află znș kanalș prin kare oazle esș afarș. Dar în ačestș kanalș se vapsș znș altș kanalș kare se sfîrșește kș o vesikăł (vesikăłș mikș). Akșmș aș obserbatș kș la împreznarea albinelorș, șmînuța albinei maskăle, pșmine în ačeste vesikăle anî întreči mi nș se strikș, din kontra albina pșmine poditoare. Asemenea aș obserbatș kș, kindș ese znș oș din ovarîș și atînce șmînuța (vesikăł), năște o albini femelș (reșinș saș lșkrțoare) și kindș oaz nș bine în kontaktș (atîncere) kș șmînuța, năște o albini maskăł. Asemenea kindș reșina a fostș împedikatș a se împreznă, prin șrtș mare, ka șș zicemș așă, a pșmasș fecioarș, totș nșne oaz, însș dintp'ačeste oaz esș nșmai albine maskăle. Asemenea kindș reșina a îmbețrînitș prin șrtșmare kștimea semînuței korpinsș în vesikăł ei, s'a kelșitș, atșnči reșina fatș nșmai albine maskăle. Așă dar albina nefekondatș niči odatș, saș reșina fecioarș, totș poate șș fete.

Eatș Parthenogenesis in Naturș.

Pastorăłș *Dzierzon* în Karlsmarkt și Baronul de *Berlepsch* aș avțîș mepite d'a face o mșlătime de observațiuni probțoare pentrș ačeaște teorie.

Eatș șnele dintpe ačeste esperimente. În Italia, albinele sîntș kș totăł galbene, în Germania aș nete negre; chele galbene sîntș mai blinde și mai lșkrțoare. Aș înčerkatș și aș împerekeatș reșine de albine Italiane kș albine

maskule Цертане ши аѣ възѣтѣ къ пѣи де албине лѣкрѣтоаре ши де реѣине каре аѣ пѣскѣтѣ дин асемenea импреѣнаре, абеаѣ nete negre ка ши албинеле Цертане, пе кѣндѣ пѣи де албине maskule, аѣ рѣмасѣ галбенѣ ка ши мѣта лорѣ; este dar пробатѣ, къ ла пахтереа пѣилорѣ maskul, tatѣлѣ п'а авѣтѣ нѣи о парте ши реѣина ле fatѣ фѣрѣ inflexiuga fekondajiunei (импреѣнѣреѣ).

Еатѣ ши знѣ алѣ esperimentѣ. Аѣ лѣатѣ маѣ мѣте реѣине дѣпѣ че аѣ fostѣ fekondate ши ле а esperimentѣ ла знѣ spiritѣ mare вн кѣтѣ аѣ inrigatѣ. Днеле аѣ ши mѣritѣ, дар алеле аѣ reinviatѣ дѣпѣ че ле аѣ пѣсѣ инт'о кѣлѣрѣ temperatѣ. Челе reinviate fѣтаѣ d'aci внаите нѣмаѣ албине maskule, апоѣ fiindѣ-къ intimѣ, къ spiritѣ саѣ церѣ mare despoia sѣmѣnuga до fакѣitatea са fekondatoаре pentрѣ totѣ d'азна, до ачеча inderetemѣ pentрѣ че албине ле дѣпѣ desregarea лорѣ, аѣ fѣктѣ нѣмаѣ албине maskule, каре п'аѣ trebѣнугѣ d'a fi produse prin inflexiuga fekondajiunei, чи notѣ fi produse prin албине nefekondate саѣ fecioаре, konformѣ къ лѣчеча Parthenogenesis. Natѣralistiѣ аѣ mѣрѣ ши маѣ дѣпарте. *Leuekert* аѣ deskoperitѣ къ вн sѣmѣnuga maskulelorѣ а tsѣlorѣ animalelorѣ, со аѣтѣ ка niute вершнѣи вѣ (spermatozoone) ши къ вн озѣле animalelorѣ се аѣтѣ о газѣтѣ mikѣ (microphylon) абеа vizibile prin каре интѣрѣ вертѣшнѣя seminugeѣ maskulѣлѣ, спре а fekonda озѣле. Апоѣ skojindѣ афарѣ дин че-

лѣлеле fargѣilorѣ озѣ де албине лѣкрѣтоаре саѣ де реѣине, се гѣsesкѣ ачешѣ вертѣшнѣ вн пѣн-тѣрѣлѣ лорѣ, пе кѣндѣ вн озѣле албине лорѣ maskule, нѣ s'a гѣsitѣ нѣи о зѣртѣ де ачесте spermatozoone. Еатѣ дар пробатѣ къ албине ле maskule sintѣ produse d'o mѣмѣ fecioарѣ, фѣрѣ fekondajiune!

Este введератѣ, къ ачесте deskopeririѣ treбѣ се аѣтѣ ши о importantѣ практикѣ вн кѣлѣтра албине лорѣ, къчи permite агѣикѣлорѣлѣ а'ши produse ori-че fecѣ де албине де каре аре trebѣнугѣ; кеарѣ ши о реѣинѣ кѣндѣ се intimпѣ се моарѣ саѣ се пеарѣтѣ реѣина стѣпѣлѣи ши стѣпѣлѣ е amerinugatѣ а fi desorganizatѣ prin pisinipeа kolonieѣ албине лорѣ. D. Berlepsch а konstѣratѣ знѣ стѣпѣ къ fargѣi mimkѣlorѣ, вн каре чѣлѣлеле notѣ се fie skoase афарѣ, obserbate ши пѣсе ла локѣ вн стѣнѣ дѣпѣ воинга омѣлѣи. Printр'ачеастѣ invenѣiune, агѣикѣлорѣлѣ шtie totѣ d'азна каре seksѣ де албине лѣпсѣмте вн стѣпѣ ши възindѣ ачеста, пѣне аколо d'аѣтѣ парте чѣлѣле konvenabile pentрѣ seksѣлѣ де албине че лѣпсескѣ ши indatѣ албине ле змнле къ озѣле seksѣлѣ чѣрѣтѣ. Astѣ-fecѣ, омѣлѣ а devenitѣ вн stape а dirigeа лѣкрѣрѣле албине лорѣ ши ка се zikѣ аша, але порѣнчи че seksѣ де пѣи де албине аѣ се produse pentрѣ folosѣлѣ лѣи. Чѣне poate тѣртѣди къ, ачеастѣ deskoperire este нѣ нѣмаѣ foarte frѣmoastѣ, дар ши foarte folositoare!

Xiptia ши istoria ei.

I.

Planta Papyrus din Egyptŭ.

Поѣциѣ ворѣсѣкѣ де diferite vѣpste саѣ епо-че але лѣмеѣ; а fostѣ, zikѣ, odatѣ о епокѣ де акрѣ, пе зѣртѣ а venitѣ о епокѣ d'arupintѣ, апоѣ аѣта de fѣрѣ ш. ч. л. Епока noastрѣ пѣтемѣ s'o нѣ-мимѣ къ drentѣ кѣвинтѣ епока де xiptie; къчи тоатѣ кѣлѣтра modernѣ, кеарѣ тоатѣ esistenta statelorѣ, este bazatѣ пе xiptie. Лѣмеа се гѣвернѣ акѣмѣ нѣ къ sabia чи къ xiptieа. Нѣмаѣ sintѣ акѣмѣ epolzi (приставѣ) каре spiritѣ змѣлѣнд пе злѣге, пѣвлѣkindѣ ordinele domnitorilorѣ. Ачестia аѣ акѣмѣ вн serviciѣ лорѣ аѣци epolzi, маѣ

sirѣpi, маѣ infatigabili де ши нѣ spiritѣ nimikѣ ши нѣи нѣ skotѣ тѣкарѣ знѣ гласѣ. Ачеста sintѣ xiptiile саѣ ordinele. Де кѣте ori аззимѣ знѣи spiritѣ kindѣ къ възѣрие аѣци къ desperare: а emitѣ о xiptie! Инт'адевѣрѣ « *swipea snei xiptie* » жоакѣ нѣ нѣмаѣ вн toate зѣлеле полѣлѣ чѣлѣ маѣ mare вн viaга individelorѣ, чи де мѣлте ori а inazѣratѣ ши епоче нѣоѣ вн istoria naѣiѣnilorѣ. Секолѣлѣ no-стрѣ, а възѣтѣ destѣле esemпле де fecѣлѣ ачеста; sintѣ вн memoria fiешѣ-кѣрѣsia ши нѣ е necesariѣ ка се ле нѣмимѣ аѣчѣ. Дар афарѣ d'asteа, seko-

лзлѣ nostrѣ а възстѣ ми о алтѣ invenziſne в рапортлѣ хіртіеі. Хіртіеа s'a пссѣ в локкѣлѣ азрѣлѣ, а devenitѣ о валoare корентѣ, а devenitѣ ка сѣ зичемѣ аша, о monedѣ ми в ачea-стѣ кзалитате дине акѣмѣ в мінѣ сцентрѣлѣ лѣ-меі. В локкѣлѣ дипломелорѣ де повлече скрпсе алтѣ датѣ не пергаментѣ. «Хіртіеае statzlѣі» konstitse акѣмѣ повлімеа чеа маі птерникѣ ми чине ле posedѣ este челѣ маі stimatѣ.

Дар че о сѣ зичемѣ де ачесте леѣioane де мii де individe каре трѣскѣ в statzlѣіе Езропеі, каре в тоатѣ віада лорѣ не се окѣпѣ кѣ алтѣ нимікѣ де китѣ а фаче дінтр'о хіртіе алтѣ, алтѣ скрпсѣ ми дін хіртіе скрпсѣ сѣ факѣ «о делѣ?» Кѣ че арѣ трѣі ачешті «fonkzionari аі statzlѣі» дакѣ н'арѣ esista хіртіеа?

Дар жѣрналистii каре-і се батѣ знѣ кѣ алтѣ, не кѣ арме askѣдїте ка квалерii феодалі дін се-кѣлїі medianї, нїчї кѣ бїче ка цѣранїі де ла мѣнте, чї кѣ хіртіеа; кѣмѣ арѣ fi зрmatѣ еї дѣелеле лорѣ де хіртіе, дакѣ ачeaстѣ преціоасѣ матеріе н'арѣ esista?

Дар тїнографii ми лїсрерii не каре знѣ па-тѣралїстѣ snipїtsалѣ ii а нѣмїтѣ «fiinde xarтоfаче» (mїnkѣtoape де хіртіе, fiїндѣ-кѣ сѣ хрѣнескѣ де хіртіе) че s'арѣ fi фѣктѣ де дїншїі, дакѣ хіртіеа н'арѣ fi в лѣме?

Че арѣ deveni medїcїіі актсалї фѣрѣ хіртіе де рѣдѣте? Маї кѣ seamѣ в знеле локкѣрї знде сервіцїлѣ лорѣ este опоратѣ нѣмаї дѣпѣ пѣмѣрѣлѣ рѣдетелорѣ че аѣ скрпсѣ.

Еатѣ кѣ хіртіеа este в лѣмеа модернѣ знѣ elementѣ соціалѣ де чеа д'їнїїа импортанцѣ. Аша дар кредѣ кѣ се кѣвїне ка сѣ фачемѣ оаре-каре кѣпoшїнцѣ маї де апроапе кѣ ачeaстѣ матеріе импортантѣ ми кѣ istoria еї.

В тїмнѣрїле челе маї антїче, оаменїі скрїеаѣ не таблѣ де петре, адекѣ сѣпаѣ кѣ грестате лїтерїле в петре. Маї не зрмѣ възїндѣ ачeaстѣ неконвенїенцѣ аѣ вченстѣ сѣ скрїе не foї де арборї де пал-мїерї саѣ де кѣрпале, прекѣмѣ рапортѣ Pliniu; не зрмѣ аѣ скрпсѣ не партеа дін пѣзнтрѣ а коажї арборїлор, фѣкїндѣ-ле сѣлѣ (де ачeeа в лїмба латїнѣ картеа ми фаца дін пѣзнтрѣ а коажї арборѣлѣ се пѣмескѣ liber). Маї не зрмѣ аѣ алесѣ дрентѣ мате-рїалѣ де скрпсѣ, нѣмаї не коажа знїеї sїngѣре планте каре крештеа в марї кѣїмї лїгѣ рїлѣ Нілѣ

дін Егїптѣ, нѣмїтѣ *papirū* (*Cyperus Papyrus*) каре e prezentatѣ в алтѣspata фїгѣрѣ.

Pliniu deskpїe ачeaстѣ плантѣ в модѣлѣ зрмѣторѣ. Planta *Papirus*, зиче елѣ, креште в вѣлділе рѣмасе не лїгѣ Нілѣ, дѣпѣ че елѣ s'a petpasѣ ми кеарѣ в мїзлоккѣлѣ лѣі в локкѣрїле маї пѣдїнѣ адїнчї. Трѣнкїлѣ ачестїі планте este trїznгѣларѣ сѣзїїндѣ-se sѣсѣ ми d'о вѣлдіме ка де 6 пїчїoare, елѣ поартѣ не капѣлѣ лѣі знѣ моцѣ де пѣрѣ в форма знїеї змѣреле (vezї фїгѣра), каре e formatѣ де фрѣзнѣ фрѣцетѣ нѣртатѣ d'о мѣлдіме де трѣнкїлѣлїі (pedunkule) лѣнцї, ексалї ми каре аконерѣ спїчеле. Дар ера ми о ал-тѣ спедѣ ла каре спїчеле не формаѣ змѣреле, чї нїште канете мїчї. Чеа d'їнїїс спедѣ este adevѣratѣлѣ *papyrus*, не кїндѣ чеа а doza се нѣ-меште *Sari*, ла асторїї антїчї. Маї не зрмѣ па-тѣралїстїі аѣ гѣсїтѣ ми в Sїcїlїa о спедѣ де *Papyrus* (pipero в лїмба volgare d'аколо).

Егїпциенїі детерѣ нѣмїреа де *Berd*, плантеї *Papyrus*. Дін рѣдѣчїнеле еї фѣчeaѣ felzрїмї де vase; партеа де жосѣ а трѣнкїлѣлїі тїпѣрѣ, fiїндѣ моале ми дѣлче, ера о мїнкаре foarte вѣпѣ, маї кѣ seamѣ fiїндѣ прѣжїтѣ в фокѣ, дар дін коажа трѣнкїлѣлорѣ лerate знѣ кѣ алтѣ, фѣчeaѣ лѣнтрїі; апої дін коажа іnterїoarѣ фѣчeaѣ цесѣтѣрї pentрѣ пїnze groase, ла дїферїте зсацїзрї. Moise ка прѣнкѣ, fiїндѣ пссѣ втр'о кѣтїе ми арѣнкатѣ в апа Ні-лѣлїі, кѣтїеа саѣ кошѣлѣцѣлѣ ачesta, а fostѣ дін трѣнкїлѣлїі де планта *Papyrus*. Егїпциенїі антїчї авеаѣ іdeia кѣ крокодїлїі не атакѣ не оаменїі каре се афлѣ в лѣнтрїі де *Papyrus*.

Дар folosѣлѣ прїнцїпалѣ каре трѣчeaѣ Егїп-циенїі антїчї, ера кѣ фѣчeaѣ хіртіе дін коажа дін пѣзнтрѣ а трѣнкїлѣлїі сѣлѣ. Ачeaстѣ хіртіе се нѣ-меа дѣпѣ нѣмеле плантеї адекѣ *papirū* (в лїмба греакѣ, *papyrus*; в латїна, *papyrus*; в лїмба франчезѣ, *papier*; в лїмба германѣ, *papir* ш. ч. л.).

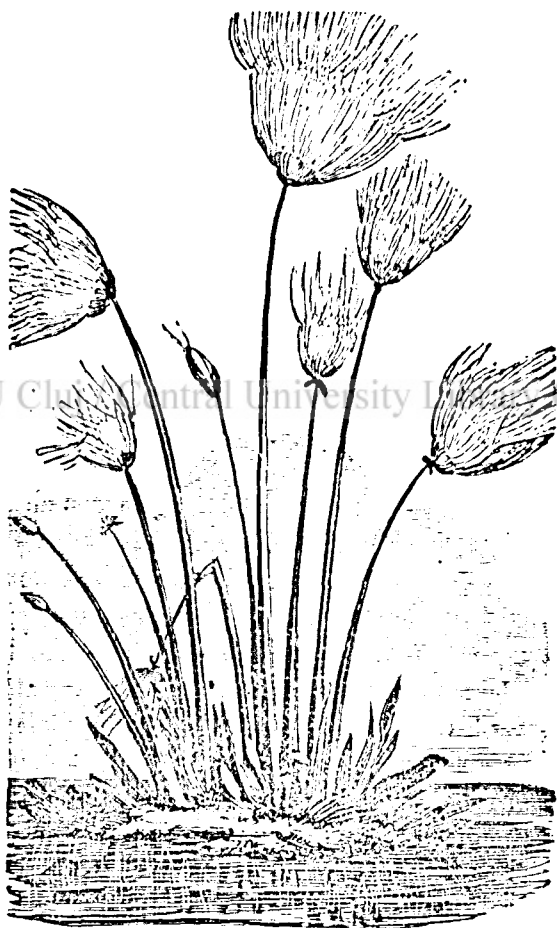
Дар кїндѣ s'a фѣктѣ ачeaстѣ mare ввен-циїне?

Асторїї антїчї не sїntѣ тогї d'ачeeамї onїzїne. *Varron* зиче, кѣ invenгїа ачeaста s'a фѣктѣ в тїм-пѣлѣ лѣі Aleksandrѣ, не кїндѣ Pliniu претїнде кѣ ea s'a фѣктѣ мѣлѣ маї naintea epochї лѣі Aleksandrѣ челѣ mare. Кѣчї Herodote, Homer Aeschilon ми Plato ворбeaѣ де *Papyrus*.

В рапортлѣ Ботанїчїеї, планта *Papyrus* ачѣр-гїне де familia *Cyperacѣelor* (trѣstїлорѣ).

Este interesatǎ a cunoaște modurile dǎr pe Egipteni antici fǎceau xiptie din aceastǎ plantǎ. Modurile operațiunii lor ę descrie de Pliniu. Eatǎ ęe zice eǎ descrie aceastǎ. Ei ęe pǎrie pǎrie sǎpǎri, care ęveleǎ trǎn-
 kǎrie formindǎ kǎ dinsele bǎkǎri late. Ace-
 ste foi le ętindeǎ pe mese mari ęi le
 stroneǎ kǎ ana Nilului, care era linișoa-
 ę; dar kite odatǎ le ęnceǎ ęi kǎ kleiș
 (Colle). Dǎr aceastǎ, pǎneǎ foile sǎ teasǎ ęi
 apoi le esușeǎ la soare ca sǎ se ęșșe. O
 asemenea xiptie se pǎneǎ atǎn ęi *hieratikǎ* (sa-

krǎ) kǎ ęi pe dǎnsa se skrǎ kǎrie de pǎrie
 ale Egiptenilor; dar aceastǎ xiptie kǎndǎ vinea
 din Egiptǎ la Roma, era sǎpǎri din pǎrie mǎl-
 torǎ sǎpǎri ęi pǎrie pǎrie, ęi atǎn ęi pǎrie
 mea pǎrie de *Augustǎ*, *Liviǎ* sǎ *Fanniǎ*. ęelǎ
 din ęrmǎ pǎrie se raportǎ la ęnǎ ęelebrǎ fa-
 brikantǎ de xiptie d'atǎn ęi, care a ętistǎ a pǎrie
 para xiptie ęea mai finǎ kǎnoskǎri ęn timpi ęeera.
 Sǎ domnia ęmpǎratǎri *Claudiǎ* s'a pǎrie
 ęionatǎ xiptie *Augustǎ*; kǎ ęi era pǎrie finǎ ęi
 transparentǎ ęi pǎrie o kǎrie ęn ęitireǎ
 ęiterilorǎ. Totǎ atǎn ęi sǎ kǎrie foia (koala) de

Planta Papyrus din Egiptǎ.

xiptie, mai latǎ ęi ęi a datǎ pǎrie de *Claudiana*,
 care a devenitǎ akǎmǎ ęnǎ sǎpǎri pǎrie.

Pliniǎ descrie modurile de pǎrie ęne a xip-
 tiei pǎrie *Claudiana*. Eǎ zice: xiptie de Pa-
 pyrus, dǎr ęe a fostǎ adǎsǎ din Egiptǎ la Roma,
 fǎcea kǎ dǎnsa pǎrie pǎrie ęrmǎtoare: kǎ
 mezz de mǎrie mǎrie ęn apǎ fǎrie, fǎcea ęnǎ
 felǎ de kleiș kǎ care ęnceǎ foile de xiptie de Pa-

pyrǎ ęntr'ęnǎ modǎ pǎrie pǎrie, ęi xiptie la o for-
 mǎ omoneǎ ęn ęesǎra ęi ęi foarte netedǎ. ęnsǎ
 ęest kleiș trǎrie sǎ fie ęntreǎindatǎ kǎ 24 de ore
 ęn ęrmǎ dǎr ęe a fostǎ pǎrie, niǎ mai pǎrie
 te niǎ mai ęrie; pe ęrmǎ bǎrie xiptie ęea-
 stǎ kǎ ęiokanǎ, o ęnceǎ ęnkǎ odatǎ kǎ kleiș, o
 pǎrie ęnkǎ odatǎ sǎ teasǎ ęi ęn ęele din ęrmǎ
 bǎrieǎ foile ęntinse din pǎrie kǎ ęiokanǎ. Pliniǎ

лаздъ мѣлтѣ ачеастъ хіртіе зикіндѣ, къ а възстѣ нште звраѣе скрпсе п'ачеастъ хіртіе інainte къ дзоѣ сѣте де ані, каре с'аѣ пѣстратѣ foarte bine.

Маї пе зрмѣ, препараціонеа хіртіеї де Papyrus din Египтѣ а кіштиратѣ ін Европа о перфекціоне ши маї mare. Ама vedemѣ ла Cassiodorŭ, кіндѣ vorbeshite de foi de хіртіе де Papyrus întrebvingate ін тимнѣлѣ лѣї, зиче къ ераѣ маї албе де кітѣ зѣпада; атѣнчі полеїала хіртіеї, се фѣчае къ фидешѣ саѣ къ neatра нѣмітѣ пончіѣ. Кѣ toate ачесте, хіртіеа asta ераѣ преа дебілѣ ши фраѣетѣ, ін кітѣ се рѣнеа преа лесне кіндѣ се фѣчае о карте din asemenea хіртіе; де ачѣеа ера обічеїѣ а амesteka хіртіе де Papyrus къ пергаментѣ (parchemin), адекѣ дѣпѣ 4, 5 foi de хіртіе де Papyrus винеа foi de pergamentŭ. Ін знеле бібліотече пѣвліче din Европа се гѣsesкѣ манѣскрпсе skрпсе п'астѣ-felѣ де хіртіе каре аѣ о векіме де кіте о 1000 ши де 1200 де ані. Літерїле тотѣ сінтѣ ін стареа възѣ ши чернеала а рѣмасѣ nearѣ ін ачестѣ тимпѣ інделѣнгатѣ.

Египціенїї интерѣїнеаѣ знѣ комерчіѣ mare къ хіртіеа де Papyrus, каре крештеа ін царя лорѣ; тоатѣ лѣмеа се сервеа къ хіртіеа ачѣаста. Ін тимпѣлѣ лѣї Августѣ ачестѣ еспортѣ а devenїтѣ аша де mare ін кітѣ ін Roma се сімѣеа лїпѣ де хіртіе.

Імпѣрації Romanї скрїеаѣ скрїсорїе лорѣ партїкларе, мемоареле ши edїктеле лорѣ пѣвліче тотѣ пе хіртіе де Papyrus. S. Hieronyme пе інваѣѣ, къ кеарѣ ін секолѣлѣ алѣ 5-леа дѣпѣ Хр., хіртіеа де Papyrus ера інкѣ ін зсѣлѣ комѣнѣ. Дар Montfaucon зиче къ, кеарѣ дѣпѣ кіці-ва секлї ін зрмѣ, edїктеле пѣвліче ін Франца, ін Italia ши маї ін тоатѣ Европа. се скрїеаѣ пе ачѣастъ хіртіе. Інвазіонеа Аравїлорѣ ін orientѣ а тїатѣ комерчілѣ Асіеї къ Европа, атѣнчі Европеенїї ера сімїдї а скрїе пе пергаментѣ. Ачѣаста а цїнѣтѣ двої секлї, дар пе зрмѣ еарѣ аѣ ревенїтѣ ла хіртіеа де Papyrus къ каре с'аѣ servїтѣ пїпѣ ін секолѣлѣ алѣ 11-леа ши 12-леа. Аша дар ін каре епока аѣ інчѣетѣ оаменїї а се servї къ хіртіеа де Papyrus din Египтѣ? Ачѣастъ кѣestїне п'а авѣтѣ пїпѣ акѣмѣ знѣ рѣспнѣсѣ інdestѣлѣторѣ. Аsemenea ши кѣestїнеа деспре епока deskoperїеї хіртіеї де Papyrus е ши акѣмѣ ла індоїалѣ. Varron зиче къ dateazѣ din тимпѣлѣ клѣдїреї орашѣлї Aleksandrieї (ін секолѣлѣ лѣї

Aleksandrieї чѣлѣ mare). Дар Plinius pretinde къ кеарѣ кѣрїїле лѣї Numa реѣеле Romeї, ераѣ скрїсе пе хіртіе де Papyrus. Апої ши фѣрѣ ачѣаста, din кіте-ва espresїsнї гѣсїте ін оперїе лѣї Homer, Herodot ши Eschylus резѣлтѣ, къ ін-требvingареа хіртіеї де Papyrus ера ін Египтѣ мѣлтѣ маї антїкѣ де кітѣ клѣдїреа орашѣлї Aleksandrieї.

Кѣ toate ачѣстеа, исторїчїї deskoperїлорѣ, сінтѣ d'opїnїsнеа, къ ін секолѣлѣ алѣ 11-леа с'а deskoperїтѣ зсаѣїлѣ хіртіеї де trenje (chiffons), каре о інтребvingѣмѣ акѣмѣ. Ачѣастъ deskoperїе а кѣрїї inventıorѣ нѣ кѣnosкѣтѣ тѣзпорѣ este рекламатѣ де Церманї, Italianї ши Гречї, каре фїндѣ рефѣїагї din Orientѣ ін Basel (Elvegїеа), аѣ інвѣдѣтѣ аколо а фаче хіртіе din trenje, имї-тїндѣ астѣ-felѣ обічеїлѣ din patria лорѣ, адїкѣ а фаче хіртіе де възѣбакѣ, каре обічеїѣ ера foarte комѣнѣ ін Orientѣ ін секолѣлѣ алѣ 11-леа.

Токмаї ін секолѣлѣ алѣ 13-леа, хіртіеа де trenje а devenїтѣ знѣ зсаѣїѣ ценералѣ ін Европа. Чѣа d'їntїїѣ foae де хіртіе де trenje каре се кѣnoамте, este де ла 1319. Papeterїїле (magaziїle де хіртіе) с'аѣ аmezатѣ ін Франца pentрѣ prima оарѣ сѣѣ Philip de Valois, адекѣ ла 1340. Дар чѣа d'їntїїѣ фабрїкѣ mare де хіртіе ін Европа, ера ачѣеа де ла Gertford din Англіа ін анѣлѣ 1588. Нѣ este нїчї знѣ секолѣ де кіндѣ с'а фѣкѣтѣ ін Церманїа о deskoperїе нѣоє ін фабрїкаціонеа де хіртіе адекѣ о машинѣ къ о роатѣ мїшкатѣ prin пѣ-тереа апеї каре таїѣ trenjele ін възкѣдїї fine ши каре а фѣкѣтѣ къ кеарѣ хіртіеа де тїпарѣ с'а фѣкѣтѣ акѣмѣ мѣлтѣ маї фрѣмоасѣ ши маї фїнѣ де кітѣ інainte 50 ши 100 де ані, кіндѣ тїпѣреаѣ пе хіртіеа каре servѣ астѣзїї нѣмаї възканїлорѣ ка сѣ інве-леаскѣ masїнеле. Сѣ нѣ'шїї імаѣїне чїне-ва къ asta este знѣ varateлѣ ши нїмїкѣ. Din контра, нѣ нѣмаї копрїнсѣлѣ знѣї кѣрїї чї ши естерїорѣлѣ сѣѣ, інфлїнѣеазѣ преа мѣлтѣ асѣпра аматорїлор де лектѣрѣ. Інтр'о карте пѣкѣтѣ окїлорѣ се чїте-шїте алтѣ-felѣ де кітѣ інтр'о карте тїпѣрїтѣ пе хіртіе проастѣ. Апої сексѣлѣ чѣлѣ фрѣмосѣ каре prin гѣстѣлѣ сѣѣ де лектѣрѣ а контрївїтѣ атїтѣ де мѣлтѣ ла рѣспнїдїреа літератрїеї, poate fi атрасѣ кѣтре лектѣрѣ нѣмаї prin інфѣїїшареа естерїорѣ. Ла dame, о карте este ка знѣ омѣ. Кіндѣ п'аре знѣ естерїорѣ пѣкѣтѣ, парѣ арѣнкѣ окїї пе дїнсѣ; аша ши картеа чѣа маї възѣ фѣрѣ імѣрѣкѣмїnte еле-гантѣ, нѣ фаче ефектѣ асѣпра сексѣлї фрѣмосѣ. Ачѣаста нѣ тѣреѣе с'о зїтѣмѣ нїчї оdatѣ.

Ициена попѣларѣ.

Лекуиснеа III. Ъртаре ла историа Dietetivei.

Domnilorŝ!

Evenementslă ală 3-lea a fostă *deskonepirea* *perciilorŝ* și *czriilorŝ* *nsoc ale pămîntslă*, și mai kă seamă *deskonepirea Americiei*. De acesa vedemŝ kă secolulă ală 16-lea formează incheptăslă znei epoche *nsoc* în Dietetika *poplară*. Kăci atsnivî s'a întrodăslă în Eșrona o mărime de materii *nsoc* de mîncare, de băutură și de îmbrăcăminte kare *peremîtă* aș avătlă o *inflăsnidz* imensă *asșpra* *societăței* *moderne*. Atsnivî s'a întrodăslă în Eșrona *kaptofiu*, kare aș devenitŝ znlă *ntprimintă* *poplară* din toate zăilele *pentru* milioane de oamenî, skăundă-l de foamelea kare mai nainte se *peneta* *perglătă* în Eșrona la *ficare* 6 ori 10 ani; atsnivî s'a întrodăslă *kafcaoa*, *ceaiă*, *zahăr* și *tăsnă* (*tabakŝ*), kare s'aș *întrodăslă* *înt'atita* în sfera *treșingelorŝ* *necesare* *znlă* *Eșroneană*, în kîtlă *nare* kă *ntmai* *poate* *trăi* *țăr* *dînselo*. Apoi čine *poate* *țrădăslă* kă *znlă* *omă*, kare *bea* *aksmă* *kafca* de *diminează* și *dzăp* *kafca* *șmează* o *țigare* de *Havana*, la *prînză* *mănlăk* *felărimî* de *kodiminte* în *băkate* (*prekzmlă*: *skorpișoare*, *pipereŝ*. ш. ч. л.) și *kite* *odătlă* *bea* *m'znlă* *pațarŝ* de *șampanie* *săș* *madera*, *apoi* *dzăp* *prînză* *znlă* *pațarŝ* de *bătkă* *săș* *kearŝ* o *kafca* *insozită* d'o *țigare* și *scara* *bea* *znlă* *ceaiă* kă *romă*; *nt* *poate* *țrădăslă* *vine*-*va* *zikkă*, kă *avestă* *omă* *trăemte* kă *totăslă* *ală* *felă* de *kîtlă* *Sokrata*, *Aristotelesă* și *kearŝ* de *kîtlă* *Agrăstă*, kare *n'aș* *mîstă* *če* *va* *să* *zikkă* *kafca*, *zahăr*, *ceaiă*, *bătkă*, *maderă*, *șampanî*, *țigare*, *pipereŝ* și *čelelalte*! Dar *čine* *poate* *țrădăslă* kă, kă *deskonepirea* *ăcestorŝ* *lăkrări*, *nt* s'a *țkkătlă* o *reformă* *totală* în *dietetika* *ntbăkkă* a *Eșroneană* lorŝ? Apoi și *deskonepirea* *bămbăkkă* n'a *kontribuită* *ntgînlă* la *ăceastă* *reformă*! Dakă *znlă* *omă* *este* în *stare* a *ntre* *aksmă* *vestimente* *variate* *ntbăkkă* și *mătlă* *mai* *estine* de *kîtlă* aș *ntbăkkă* *strătomî* *postri* *pentru* *vestimente* *mătlă* *mai* *ordinare* și în *mai* *ntgînlă* *varietate* *čine* *poate* *țrădăslă*, kă *nepoțlă* *are* *znlă* *avantajă* *mai* *nare* *asșpra* *strătomî* *ntbăkkă* *săș*? *Peremîtă* *zna* *din* *foloasele* *čele* *mai* *însemnate* *ale* *čivilizătsnei* *konsistă* în *estli-*

ntlătea și în *variațisnea* *objektelorŝ* *kare* aș *devenită* *necesarii* *pentru* o *viață* *ntbăkkă*! *Industria*, *komerčisă*, *drămărie* de *feră* și *vanoperele* aș *devenită* *nimite* *ăpențî* *ntoi* și *ntsterniți* ai *dietetivei* *ntbăkkă* *moderne*. Kîndă *Fridiș* *čelă* *nare* a *brătlă* *să* *meartă* în *grăvlă* de la *Berlină* *nînt* la *Pozdam* în *mease* *ore*, *trebăea* *să* *moartă* o *mărime* de *ka*, *din* *kasza* *roane*, și *să* *se* *bolntbeaskă* *kărie* *ntbăkkă* *anșngătorŝ*; *aksmă* *ori*-*če* *čismarŝ* *din* *Berlină* *merče* în 25 *minste* la *Pozdam*, *nt* *se* *prăntdeunte* *nivî* *znlă* *kală* și *nivî* *znlă* *kărie* *nt* *perde* *postă* de *mîncare*, *fiindă*-*kă* *drămă* de *feră* a *țkkătlă* *să* *fi* de *prisosă* *ka* și *kărie* *nt*. Kîndă *înainte* kă 100 de ani, *kărie* de *Biena* și de *Parisă* aș *avătlă* o *korespondență* *grăbnăkă*, *kîdă* *ka* și *oamenî* *trebăica* *să* *ntbăkkă*, și *ntre* *ă* *ntre* *la* *Parisă* *ăbia* a *čincea* *zi*; *aksmă* *telegrafă* *ntbăkkă* *elektrikă*, *țăr* a *osteni* *nivî* o *fiindă* *nt*, *transmite* o *depeșă* de la *Biena* la *Paris* în *ntgînlă* *minste*! *Iată* *znlă* *mikkă* *esemplă* *din* *kare* *ntemă* *kăkkide* *pentru* *toate* *čele*-*lalte*.

4-lea. *Îzdepea* *feodală* *ntbăkkă*, a *kavalerismlă* *aristokrată*; *skîmbarca* *sa* în *monarhie* în *Eșrona* și *însențisnea* *ntbăkkă* de *tsnă* (*čarba* de *ntukă*). Sistemăslă *feodală* *din* *sekkă* de *măkkă* și sistemăslă de *reșbe* kare a *fostă* *înepentă* kă *dînsăslă*, aș *čerpătlă* o *viață* *foarte* *ntbăkkă*, kă *să* *zikkă* *ănta* *ăventșroașă*. *Kavaleră* în *lănt* *čele* *nare* *ntre*, *se* *șprăkkă* *nt* *lănt* *basalorŝ* *să*, *nt* *kîndă* în *lănt* *partikkă* *ntbăkkă* *la* *șperanță* în *săbia* *sa*, *kare* *era* *ăzdekătoră* *zșpre* *ală* *oamenilorŝ* în *ntmîtele* *sekkă*, și *divinitatea* *omnipotentă*, în *dzăle* *kavalerilorŝ*. Dar *kîndă* *mai* *măkkă* *kavaleri* aș *fostă* *disșntă* a *keltsi* *čeva* *mai* *măkkă* de *kîtlă* *ia* *ieptătlă* *ntnra* *lorŝ* *čea* *ntbăkkă*, *se* *ădsnaă* *nt* *znlă* *drămă* *ntbăkkă* *znde* *trăčea* *ntgăntorî* kă *ntre* și kă *banî* *ntre* *ntre* *la* *băkkă* și kă *mînele* *lorŝ*, *kavaleri* *disșntă* *nt* *ntgăntorî*, *ntdănsăndă* *de* *krimă*: « *Kzmlă* *să* *îndrășneaskă* *znlă* *omă* *ordinară* (*ntkkă* *ntbăkkă*), *să* *ănt* *banî*, *nt* *kîndă* *ntnra* *znlă* *kavaleră* *ntbăkkă* *este* *roașă*! » Dar

banii че кавалеріи despoitorі лѣаѣ de ла перѣц-
 торі, нѣ а інтревінѣатѣ ла знѣ skonѣ вѣларѣ,
 сѣ'ші кѣмпере марѣ саѣ алѣ-чева, чи іі інтревін-
 ѣаѣ ла знѣ skonѣ маі nobilѣ, адекѣ а араиѣа
 кіте-ва оспеѣ, mese бѣне, кѣ вѣнатѣрї бѣне шї кѣ
 вѣнѣ бѣнѣ de каре кавалеріи беаѣ гѣкіндѣ тоасте (ін-
 кініндѣ) ін сѣпѣтатеа амантелорѣ лорѣ до-
 рите. Катехізмѣлѣ кавалерѣлѣ ера скѣртѣ шї
 кѣпріндеа пѣдїне артіколе де крѣдїнѣ дїн каре
 челе маі декѣпетенїї, ераѣ зрѣмѣтоаре: « Крѣдѣ
 ін сабіа шї ін лапчіа теа; крѣдѣ кѣ нїменї нѣ
 поате індрѣснї сѣ се зїте стрїмѣлѣ ла мїне; крѣдѣ
 кѣ тоате аверїле попѣлѣлѣї плебеѣ (не nobilѣ)
 сїнтѣ кѣ дрѣнтѣ кѣвїнтѣ але меле; крѣдѣ кѣ плебеѣ
 требѣе сѣ fie інкѣ мѣлѣдїемїтѣ кїндѣ мїпеле меле
 nobilѣ аѣ бїне воїтѣ алѣ despoia, ка сѣ інтревін-
 ѣезѣ ванїї лѣї ла знѣ skonѣ маі nobilѣ; крѣдѣ кѣ знѣ
 кавалерѣ onestѣ требѣе сѣ despредїсіаскѣ індїстріа,
 негодѣлѣ, кѣрѣїле шї стѣдіш шї нѣ требѣе кеарѣ сѣ
 шїе сѣ се сѣб-скрїе крѣдѣ кѣ еѣ сїнтѣ протекторѣ
 патрїалѣ алѣ сексѣлѣї фрѣмосѣ; крѣдѣ ін фїделї-
 татеа дрѣгѣїеї меле; крѣдѣ ін тоате че зїкѣ
 клерїчіїдар нѣ воїѣ сѣ амѣ а фаче кѣ дїншїї ».

Аша ѣар ачестѣ віаѣ де рѣпїрї шї де
 eschesѣ, ачестѣ desvoltare нераціонабілѣ а фор-
 целорѣ мѣскѣларе, прїн остене, кѣлѣторїї шї
 лѣпте дїн партеа сеїгнорїлорѣ кавалерї шї дїн
 партеа васалїлорѣ, негрешїтѣ кѣ н'аѣ нѣстѣтѣ fi fa-
 vorабїле пентрѣ о діететїкѣ раціонабілѣ. Де ачееа
 vedemѣ ін кронїчеле ачесторѣ секлїї, кѣ ін ѣе-
 пералѣ оаменїї н'аѣ ажнѣсѣ атнчїї ла о вїрстѣ
 foarte інаїнатѣ. Знѣ статїстїкѣ ѣенїалѣ а гѣ-
 кѣїѣ вѣгаре де сеамѣ, кѣ ін секолѣлѣ алѣ 17-леа
 мѣреа не анѣ ін Езропа *forѣ epidemie* атїтѣ, кїтѣ
 морѣ ін Езропа акѣмѣ кїндѣ epidemia холерїї
 domnește ін челѣ маї mare градѣ!

Кѣдепеа системѣлѣ feodalѣ кѣ ідеїле sale
 fantastїче, консоїдареа монаршїїлорѣ ін Езропа,
 каре аѣ prodѣсѣ знѣ системѣ мїлітарѣ d'о ошї-
 ре permanentѣ, компѣсѣ d'о парте а четѣїденї-
 лорѣ, не кїндѣ чеа-лалѣ парте се окѣпѣ кѣ
 лѣкрѣрїле пачїфїче, індїстріале шї комерчіале, не-
 вїндѣ акѣмѣ friка d'a fi вѣтѣтѣ шї despoiatѣ не
 дрѣмѣ де мїна кавалерїлорѣ, шї маї кѣ сеамѣ,
 інвенѣїсїнеа ербеї де пѣшкѣ, каре а гѣкѣїѣ
 ка сѣкѣчеслѣ ресвѣлїлорѣ сѣ denїnde де калѣлїле
 matematїче, еарѣ нѣ де форѣ мѣскѣларе; тоате
 ачесте імпредїїзрѣрї, зїкѣ, аѣ prodѣсѣ о skїmbаре
 mare ін діететїка попѣларѣ ін тоатѣ Езропа.

5-леа. *Reformarea religiunii catolice.* Еши-
 реа релиѣїсїнеї protestante шї прїн зрѣмаре рї-
 дікареа мѣпѣстїрїлорѣ (de кѣлѣгѣрї шї de кѣлѣ-
 гѣрїїе) ін Церманїа шї ін Енглїтера, н'аѣ кон-
 трїбїсїтѣ пѣїїнѣ ла skїmbареа системѣлѣ діететїкѣ
 ін Еуропа централѣ; кѣчї *mїї* de оаменїї шї de
 femeї аѣ інчѣтатѣ а трѣї ін челїбатѣ; інсѣ інлїн-
 ѣа челїбатѣлѣї s'a esepsatѣ ін Езропа ін секолїї
 де маї nainte нѣ нѣмаї асѣпра ачесторѣ мїї де
 оаменїї челїбаторїї, чи асѣпра мѣлорѣ алѣї, каре
 неїнчѣтатѣ аѣ венїтѣ ін контактѣ кѣ дїншїї, пре-
 кѣмѣ este foarte кѣноскѣтѣ тѣлорѣ каре аѣ стѣ-
 діатѣ історїа мїнѣстїрїлорѣ дїн Езропа централѣ,
 ін секлїї medianї.

6-леа. *Invenisnea tinografiei.* Domnїлорѣ!
 Оаре знде се афлѣ о сферѣ моралѣ саѣ кеарѣ mate-
 ріалѣ каре, інтрїндѣ ін resortѣлѣ esistenѣїї оме-
 nemїї, сѣ нѣ fi simѣїтѣ о інлїнѣнѣ mare дїн ка-
 за ачестеї інвенѣїсїнїї ѣїранѣїче шї некалѣкѣлїле
 ін ефектеле еї пентрѣ тоате ѣенерациїсїнїле поас-
 тре! Апої лѣмина каре а вѣрѣsatѣ ачестѣ аз-
 порѣ нѣоѣ асѣпра тѣлорѣ шїїнѣелорѣ змане, а
 вѣрѣsat'о шї асѣпра иїїнѣїеї поастре кѣрїа а datѣ
 posїбілїтатеа d'a імплїнї адевѣрѣтата еї мїсіїне,
 адекѣ а ворѣї інаїнтеа знѣї попѣлѣ desпре ідеїле
 каре іnteresеазѣ ін градѣлѣ челѣ маї mare н'ачестѣ
 попѣлѣ; кѣчї акѣмѣ кѣрѣїле попѣларе desпре
 Dietetїкѣ, сїнтѣ ін старе а се рѣснїндї ін попѣлѣ
 кѣ о mare інлєsnїре.

Апої ін тїмѣлѣ nostrѣ шї кѣрѣсѣрїле пѣлїче
 де Іїїенѣ попѣларѣ, се зрѣмеазѣ маї ін тоате
 капиталеле Езропеї. Тоате ачестеа аѣ контрїбїсїтѣ
 мѣлѣ ла reformареа spirїтуалїї пѣлїкѣ ін ра-
 портѣлѣ діететїчеї пѣлїче; інсѣ кѣ тоате ачестеа,
 аѣ рѣмасѣ шї акѣмѣ мѣлте преждѣкѣїї ін пѣлїкѣ,
 каре се рапортѣ ла шїїнѣа поастрѣ; шї акѣмѣ
 кеарѣ ін Езропа централѣ шї маї кѣ сеамѣ ла
 ної, мѣлѣїмеа попѣлѣлѣї аре ідеї foarte грешїте
 desпре леїїле віеїеї шї desпре кондїїїсїнїле не-
 чесарїї d'ашї консерва сѣпѣтатеа. Аша дар soko-
 tesкѣ, кѣ рѣснїндїреа шїїнѣїеї Іїїенїеї попѣларе
 printр'знѣ кѣрѣсѣ пѣлїкѣ, нѣ este ла ної знѣ лѣкрѣ ін
 задарѣ, чи дїн контра, пїнѣ кїндѣ віаѣа шї сѣпѣ-
 татеа ворѣ рѣмїїнеа обѣкѣтеле челе маї преїїоасе
 пентрѣ тоїѣ омѣлѣ, пїнѣ атнчїї знѣ стѣдіш каре
 пїсне не омѣ ін старе а'шї пѣстра інсѣшїї ачесте
 обѣкѣте, знѣ asemenea стѣдіш негрешїтѣ кѣ е
 кѣ дрѣнтѣ кѣвїнтѣ, знѣ лѣкрѣ foarte преїїїтѣ. Еа-
 тѣ дар інкѣрѣжареа поастрѣ пентрѣ ачестѣ кѣрѣсѣ.